

**GRANSKNINGS-
KOMMITTÉNS
RAPPORT SAMT
SEKTIONS-
STYRELSENS
KOMMENTARER**

ÅRSMÖTESHANDLINGAR • UPPSALA 2012

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2012

GRANSKNINGSKOMMITTÉNS RAPPORT TILL ÅRSMÖTET 2012

1. GRANSKNINGSKOMMITTÉNS UPPDRAG OCH ARBETE 2011-2012

Granskningskommitténs uppdrag, som uppdaterades enligt beslut på årsmötet 2010, är att följa upp och för medlemmarna redovisa svenska sektionens och svenska Amnestyfondens ekonomi och förvaltning genom att:

- Granska att verksamheten bedrivs i enlighet med Amnestys stadgar, med intentioner och mål i handlingssplanen, med årsmötesbeslut och med övriga beslut som är styrande för verksamhetens inriktning,
- Granska att verksamheten löpande utvärderas och rapporteras till berörda,
- Granska utfallet av och eventuella avvikelser i sektionens och fondens budget, dess orsaker och det resultat dessa har för svenska Amnesty,
- Granska att verksamheten bedrivs i ändamålsenliga former och med ändamålsenliga rutiner,
- Granska att berörda delar av sektionen erhåller relevant information om verksamheten och den ekonomiska utvecklingen,
- Skriftligen och löpande rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till respektive styrelse och
- Skriftligen rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till årsmötet gällande det föregående verksamhetsåret och till budgetmötet såvitt avser sektionen, för det innevarande räkenskapsårets första sex månader.

Dessutom skall Granskningskommittén utföra särskilda granskningar eller utredningar på uppdrag av årsmöte eller budgetmöte.

Granskningskommittén har från maj 2011 till mars 2012 haft sex möten: fem telefonmöten och ett möte på Brännö. Olika medlemmar ur granskningskommittén har under året även varit åhörare vid fyra av styrelsens möten.

Då budgetmöte utgått har inte GK lämnat någon halvårsrapport med kommentarer till budget eftersom budget presenteras först vid novembermötet.

Granskningskommittén hade inför årsmötet 2011 lagt en motion för att uppdatera GK:s direktiv men den drogs tillbaka eftersom man, enligt styrelsen, inväntade anpassning internationellt vid kommande ICM. Ärendet övertogs av styrelsen enligt årsmötesbeslut 2011 och styrelsen beslutade på marsmötet 2012 att anta sekretariatets förslag på justerat direktiv för GK helt i överensstämmelse med den lydelse som GK lämnat till årsmötet 2011 men som inte gick till behandling enligt ovan.

Justeringen består av att GK ska lämna en halvårsrapport till verksamhetsmötet i september, eftersom budgetmötet utgått och ersatts av ett verksamhetsmöte.

2. GRANSKNING AV SEKTIONSSTYRELSENS ARBETE

Granskningskommittén har granskat protokoll från sektionens styrelse under perioden mars 2011 till och med februari 2012. Vi har funnit att protokollen genomgående ger en ganska tydlig bild av vilka frågor som prioriterats i styrelsearbetet och hur man arbetat med dessa men vissa saker har varit svåra att få inblick i.

GK har därför beslutat att närvara vid några av styrelsemötena under året. Medlemmar av GK har varit med som observatörer vid fyra av årets möten. På så sätt har det varit betydligt lättare att följa styrelsearbetet och samspelet mellan styrelse och sekretariat.

Styrelsens arbete har efter vad vi funnit fungerat väl. Efter varje styrelsemöte görs en utvärdering, som visar på ett bra arbetssätt vilket gör att styrelsemedlemmarna ges möjlighet att bidra och påverka. Utvecklingssamtal med styrelsemedlemmar och anställda är genomförda.

Granskningskommittén har under flera år följt arbetsförhållandena på distriktskontoren i Malmö och Göteborg. Vi kan nu konstatera att distriktskontoren är väl integrerade i verksamheten och att arbetsmiljön är god.

2.1 ARBETSFORMER OCH AGERANDE

2.1.1 Uppföljning av handlingsplanen

Sekretariatet gör på styrelsens uppdrag genomgångar av måluppfyllelsen när det gäller mål och etappmål som fastlagts i handlingsplanen för 2010 – 2016. Sekretariatet har möjlighet att återkomma till styrelsen med förslag till revideringar i etappmålen, vilket också sker. Granskningskommittén har nu tittat extra på de mål som styrelsen beslutat om för år 2011-2012. Granskningskommittén uppfattar att styrelsen fäster stort avseende vid att arbeta för de mål som fastlagts i planen och att denna som avsett fungerar som ett centralt styrdokument. Eftersom svenska sektionens handlingsplan avspeglar den internationella så finns ett beroende av beslut som fattas internationellt, särskilt när det gäller uppföljning av mål beträffande brott mot de mänskliga rättigheterna.

2.1.2 GK:s kommentarer till uppnåendet av Svenska sektionens handlingsplan 2011-2012

Kampanjen Fattigdom - en Rättighetsfråga

De sex mål som sektionen arbetat med under tvåårsperioden 2010-2011 har i stort sett uppnåtts. Sektionen har trots ett gott arbete inte lyckats få regeringen att ratificera FN:s tilläggsprotokoll till ESK-konventionen. Exempel på lyckade aktioner är att, vid revision av OECD:s riktlinjer för multinationella företags ansvar för mänskliga rättigheter, flera av Amnestys krav har antagits och nu finns där dessutom ett särskilt MR-kapitel. För övrigt har det varit många framgångsrika kampanjer inom Dignity under AI 50 år. Samarbetet med och stödet till Amnestysektionen i Sierra Leone har varit mycket positivt. Kanske kan detta arbete i framtiden utvecklas så att grupper och enskilda medlemmar också kan bidra med sitt arbete?

Säkerhet och mänskliga rättigheter

Sekretariatet har under året haft ett stort antal kontakter med riksdagens MR-grupp och med UD där bland annat Guantanamo har fortsatt fokus. Som tidigare görs ett gediget arbete men det är väldigt svårt att värdera resultaten.

Kräva rättvisa och bekämpa straffrihet

Svenska sektionen har tillsammans med andra organisationer anordnat en konferens där bland annat straffrihet stått på agendan. Juristgruppen arbetar mot regeringen om kriminalisering av tortyr. Seminarier med internationellt deltagande i ämnet har organiserats. Även Amnestyfondens arbete under rubriken, kräva rättvisa och bekämpa straffrihet, är betydande.

Krisarbete, internationella människorättskriser

Sektionens två mål har genomförts och prövats i verkligheten. Under 2010 genomfördes ett reviderat system för hantering av internationella människorättskriser. Det har fungerat utmärkt under hela händelseförloppet i Mellanöstern och Nordafrika, MENA. På hemsidan har det funnits kontinuerlig bevakning av skeendet och många aktioner har genomförts, särskilt mot Syrien.

Avskaffa dödsstraffet

Även här arbetar sekretariatet med riksdagens MR-grupp för att få genomslag i arbetet med att få de länder, som inte tagit bort dödsstraffet i straffskalan, att göra så. Kampanjen mot dödsstraffet i Vitryssland gav fantastiska 250 000 namnunderskrifter från hela världen som överlämnades i december. Amnesty hade frågan uppe under Almedalsveckan och arbete pågår mot Benin och Sydkorea. Jens Assurs film om dödsstraffet i Kina har fått stort genomslag i Sverige.

Flyktingar och Migranter

När det gäller sektionens åtta mål, uppdelade på 14 aktiviteter, har man genomfört det som planerats, även om man inte nått ända fram, till exempel beträffande flyktingars rätt och skydd.

Kommunikation, digital och annan

Framförallt uppmärksammades under 2011 firandet av Amnesty Internationals 50-årsdag. Den svenska sektionens anställda, grupper och enskilda medlemmar genomförde utåtriktade aktiviteter som fick stort genomslag. Året 2011 präglades också av ett aktivt arbete med digital kommunikation och detta fortsätter under 2012 med utveckling av ett fungerande CRM-system (Customer Relations Management), vilket syftar till att medlemmarna ska få bättre service och kunna kommunicera bättre med varandra och med sekretariatet. I övrigt kan sägas att sekretariatet är mycket aktivt i media och regelbundna mätningar visar att svenskar idag är positiva till Amnesty och till arbetet för mänskliga rättigheter.

Tillväxt

I handlingsplanen för 2010 - 2011 omfattar sektionens mål för "Tillväxt" sju punkter. Aktiviteter under samma period, som rubriceras "Vi ska" innehåller inte mindre än 29 aktiviteter. Vi anser att målen är högt ställda. Måluppfyllelsen är mycket god. Alla sju punkterna inom segmentet "Tillväxt" har påbörjats eller uppnåtts.

Några exempel:

Sektionen skall ha 95 000 medlemmar och givare, varav 90 000 medlemmar vid utgången av år 2011. Vid årets slut (2011) hade sektionen 91 886 medlemmar och 4498 givare. Målet är alltså uppfyllt.

Intäkterna skall vara 80 mkr 2011. Utfallet för 2011 blev drygt 84 mkr. Även här är målet uppfyllt.

Måluppfyllelsen för "Tillväxt" är precis som föregående år även för år 2011 mycket bra.

Mäta Resultat

Sektionen har två mål för perioden 2010 - 2011 vad avser "Mäta resultat":

1. Sektionen ska höja kompetensen vad gäller målstyrning, utvärdering och måluppfyllelse.
2. Sektionen ska utveckla system för att utvärdera arbetet för de mänskliga rättigheterna.

Tertialrapporterna från sekretariatet har utvecklats under 2011. Rapporterna innehåller fler översiktliga lägesbeskrivningar av måluppfyllelsen inom sektionens olika arbetsområden än tidigare. Granskningskommittén finner att dessa rapporter är mycket omfattande och väl tillgodoser de uppställda målen.

Operativt arbete

Sektionen har tre mål för perioden när det gäller "Operativt arbete". Granskningskommittén kan konstatera att sektionen i sin verksamhet har beaktat dessa mål och påbörjat eller slutfört arbetet med att nå dessa. Inom detta segment finns också 8 aktiviteter/delmål. Man har påbörjat arbetet med eller uppnått samtliga dessa mål. Representanter från sekretariatets ekonomiavdelning deltar i månatliga telefonmöten med IS angående implementeringen av Common Chart of Accounts (CoCoA). Sekretariatet presenterade i juni riskanalyser av sektionens verksamhet och intäkter. Riskanalyser utgör nu ett stående inslag i styrelsens arbete med styrning och kontroll.

Utveckla och stödja aktivism

"Lokalt engagemang är nyckeln till ett starkt Amnesty", skriver styrelsen i novembernumret av Amnesty Press. Granskningskommittén har i ett antal år lyft frågan om att satsa på fortsatt gruppaktivitet. Gruppnedläggningen har varit stor under en följd av år men har nu de senaste åren avtagit, vilket är glädjande. Till följd av en motion i frågan vid det senaste årsmötet har nu ärendet fått den uppmärksamhet den förtjänar och en arbetsgrupp är tillsatt med medlemmar från olika delar av landet. En kort rapport lämnades till styrelsens decembermöte där upplägg och arbetsplan redovisades. GK ser positivt på detta och ser fram emot gruppens arbete och resultat.

IT-satsningen på e-postkommunikation, Facebook, Twitter har fått stort genomslag och underlättar för den enskilda medlemmen att enkelt göra en insats. Flera andra insatser har utförts under året för att utveckla och stödja aktivismen. Ett välbesökt aktivistseminarium med internationella gäster har hållits och en nordisk ungdomskonferens har anordnats. Ungdomsrådet är aktivt och insatser har gjorts vid HBTQ-festivaler. Med andra ord mycket är gjort men ännu mer återstår.

Slå vakt om kvinnors rättigheter

Här sker ett internationellt arbete där den svenska sektionen är mycket aktiv. En fråga som fortsätter att diskuteras är rätten till abort, vilket är känsligt i många länder och en oenighet föreligger inom internationella Amnesty. Dock har svenska sektionen agerat kraftfullt mot det totala abortförbudet i Nicaragua. Även ett nationellt påverkansarbete sker när det gäller våld mot kvinnor. Internt i den svenska sektionen sker också ett jämställdhetsarbete, bland annat med konsultstöd.

Motverka diskriminering

Frågan om diskrimineringsdirektiv inom EU är fortfarande inte möjlig att driva. AI har i olika sammanhang försökt förbättra romers rättigheter i Rumänien och i Italien, främst genom vissa grupper som fokuserar på denna fråga. Den svenska sektionen deltog vid Prideparaden i Stockholm och fick därigenom nya medlemmar och uppmärksamhet för villkoren för hbt-personer, framför allt i Turkiet.

Extern MR-utbildning

Ledarskapsprogrammet är sjösatt och ett antal kurser är genomförda. Rekryteringsmöte har hållits. Distriktsombuds/verksamhetsmötet i september hade 20 deltagare och bedömdes av de närvarande som mycket bra.

MR i skolan, ambitiös projektplan är framtagen, en verksamhet som vi hoppas mycket på. Webb-baserade kurser kan vara nästa steg att sprida lärdom om Amnesty och MR-frågor.

2.1.3 Sammanfattning

Sektionen uppfyller i mycket stor utsträckning intentionerna i handlingsplanen. Sektionens ekonomi är också god och välskött. Däremot har vi en fråga som vi är bekymrade över och den ligger delvis inom och delvis utanför handlingsplanen:

Det finns en allt starkare tendens inom den svenska sektionen av Amnesty International som vi anser vara viktig för medlemmarna att diskutera och det handlar om förhållandet mellan medlemmar/grupper och sekretariatet.

De anställda på sekretariatet gör ett mycket professionellt och bra jobb för Amnesty och antalet anställda ökar kontinuerligt. Dessutom tillkommer en stor grupp tillfälligt anställda medlemsvärvare och några praktikanter på de olika kontoren. Vi ser att de anställda i ökande grad dominerar verksamheten inom sektionen och det finns både för- och nackdelar med det.

Några exempel:

Minst hälften av punkterna på styrelsens dagordning föredras av sekretariatsanställda, i tillägg till en del rapportering som anställda också föredrar. Dessutom har de anställda yttranderätt vid styrelsens möten, något som inte gäller medlemmar som ändå har närvarorätt. Styrelsens medlemmar är valda av sektionens medlemmar och ska representera dessa. Till sitt förfogande har de ett sekretariat. Vi anser att styrkeförhållandet mellan sektionsstyrelse och sekretariat bör utvecklas med ökad tyngd för sektionsstyrelsens medlemmar.

Årsmötet är medlemmarnas enda gemensamma möjlighet till diskussioner och beslut om föreningens angelägenheter. Årsmötena planeras numera av sekretariatet, men de lokala grupperna på den ort årsmötet förläggs får ansvara för "funktionärer och underhållning". I övrigt håller sekretariatet i alla kontrakt om lokaler och mat samt i planeringen av seminarier, föredrag mm. Årsmötesdagordningen är ju bestämd i stadgarna men kan påverkas i vissa delar. Vi anser att lokala distrikt och grupper i högre grad bör ta ansvar för årsmötets planering och genomförande.

Motioner till årsmötet skrivs av medlemmar och grupper. De senaste åren har sekretariatet skrivit förslag till styrelsens yttranden över motioner och de flesta förslag till yttranden från styrelsen har inneburit att motionen ska avslås med motiveringen att sektionen redan jobbar med frågan på något sätt. Vi anser att styrelsen, i högre utsträckning, själv ska ta ställning till motionerna, diskutera innehållet från medlemmarnas perspektiv och vid behov be sekretariatet om hjälp.

Effektiviteten i insatserna från sektionen är svåra att mäta och de ansträngningar som görs från sekretariatets sida att ändå mäta handlar om kvantitativa mått, antal gånger vi har synts i media, antal utåtriktade aktioner, antal påskrifter, etc. Dessa utgör ju på ett sätt mått på aktivitet inom organisationen. Hur dessa aktiviteter sedan främjar mänskliga rättigheter eller motverkar kränkningar mot mänskliga rättigheter kan svårligen mätas enbart för vår sektion. Alla Amnestysektioner och alla Amnestymedlemmar i världen arbetar ju för samma sak: frigivning av adopterade fångar, mot dödstraff och tortyr, för kvinnors rätt till medicinsk hjälp vid graviditetskomplikationer, mot tvångsvräkningar etc. När sådant uppnås är det en framgång för oss alla. Sådana åtgärder är ibland svåra att uppfatta och mäta. Vi anser att det finns en tendens att framhäva medial synlighet, som utförs av professionella anställda, som effektivare för sektionens mål än det brevskrivande i tysthet som grupper och enskilda utför. Vi anser också att legitimiteten hos styrelse och sekretariat beror på alla medlemmar och deras aktiviteter.

Vi ser en allt tydligare trend inom sektionens styrelse och sekretariat att vilja arbeta som ett företag. I styrelseprotokollen används ofta ett språkbruk som liknar det i näringslivet och införandet av styr- och kontrollsystem som används i företagsvärlden eftersträvas. Vid årsmötet 2010 uppstod en lång diskussion om huruvida medlemmar ska betraktas som "resurser" eller som subjekt i verksamheten, något som också diskuteras i företagsvärlden. I en tid då anställda i allt högre utsträckning betraktas som "medarbetare" är det resursbaserade synsättet inte oemot sagt även om det stämmer med ett kapitalistiskt produktionssystem. I en ideell förening borde det vara bannlyst. En ideell förening ÄR sina medlemmar, per definition. Under de senaste åren har mångfaldsstrategi och diskrimineringsombudsmän, riskanalys, kvalitetssäkring, whistle-blowing, med mera införts i sektionen. Vi frågar oss om dessa är verktyg som främjar medlemmarnas möjligheter att delta i organisationens aktiviteter eller om de vidgar klyftor inom organisationen? Andra ideella organisationer, som också har både aktiva medlemmar och ett aktivt sekretariat har samma problemdiskussion idag. Vi skulle vilja föreslå styrelsen att, i samarbete med andra ideella organisationer med liknande utveckling, be Vinnova, FAS eller annat forskningsråd om en ordentlig utredning i

frågan om professionalitet kontra frivilliga insatser i moderna ideella föreningar. Frågan är komplex och vi har, genom att ställa den, inte sagt att vi tycker att sekretariatets anställda gör ett dåligt jobb, snarare kanske ett alltför bra.

2.2 GRANSKNING AV BOKSLUT 2011

Intäkter och kostnader

Intäkterna för 2011 inkl. ränta uppgår till 84 233 tkr att jämföra med 78 186 tkr 2010, en ökning med 6 047 tkr. Intäkter och kostnader understeg budget något. (85 145 tkr). Bidraget från Humanfondens sparare blev 4 503 tkr, vilket är en minskning liksom antalet sparare som fortsätter att minska. Kostnaderna för 2011 uppgår till 83 452 tkr mot 76 518 tkr 2010. Resultatet för 2011 slutade med ett överskott inkl ränta på 781 tkr.

Medlemsavgifter och bidrag över autogiro fortsätter att öka, vilket är glädjande.

Postkodlotteriet ändrade under året utbetalningsrutin vilket medfört att ingen utbetalning gjordes under året. Inkomstbortfallet kompensades med inkomster från testamenten på totalt 13 709 tkr. På kostnadssidan har en extra avsättning till IS gjorts.

Tabellen visar utvecklingen av intäkter, antal medlemmar och grupper 2005-2011.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Intäkter totalt (Mkr)	44,133	50,281	53,620	61,612	72,619	78,186	84,232
<i>varav från medlemsavgifter och gruppåvör</i>	12,480	14,170	15,773	17,562	21,836	21,814	22,502
Antal medlemmar	58800	66844	68636	74628	80720	86380	91886
Antal lokala grupper	235	214	192	188	178	185	191
<i>varav ungdomsgrupper</i>				31	35	38	39

2.3 GRANSKNING AV BUDGET 2012

Styrelsen har beslutat att budgeten för 2012 skall vara balanserad, dvs intäkter och kostnader skall vara lika stora. Styrelsen har också beslutat att budgeten för 2012 skall ligga på nivån drygt 92 miljoner. Detta är en ökning jämfört med budget 2011 på 6 miljoner. Granskningskommittén anser dock att budgeten är realistisk med tanke på det stigande antalet medlemmar och den positiva trenden, vad avser insamlade medel. Postkodlotteriets bidrag för 2012 har redan i februari inkommit med 13 miljoner.

3. UPPFÖLJNING AV ÅRSMÖTESBESLUT

Granskningen av styrelsens agerande med avseende på beslut från årsmötet 2011 föranleder inga kritiska kommentarer. Punkten finns med på varje styrelsemöte och bevakas väl.

4. AMNESTYFONDENS VERKSAMHET

4.1 ARBETSFORMER

Amnestyfonden är en stiftelse med egna stadgar inom svenska Amnesty. Fonden arbetar med bistånd inom ramarna för Amnesty Internationals åtagande och i enlighet med fondens stadgar. Granskningskommittén har

under året granskat fondstyrelsens protokoll från mars 2011 till januari 2012. Genom protokollen får man en god uppfattning om bredden av de ärenden som handlagts och vilket gediget arbete, som styrelsen utför. Alla projekt följs noga upp genom rapporter från biståndsmottagare och genom fondens egna projektbesök, vilket sammantaget gör att Amnestys trovärdighet inte har riskerats.

Fondens verksamhet i förhållande till handlingsplanen

Att följa arbetet i Amnestyfonden är mycket stimulerande och positivt. Genom att ge ekonomiskt stöd till både enskilda individer och till organisationer gör fonden ett oerhört viktigt arbete för att förverkliga Amnestys åtagande och försvara mänskliga rättigheter över stora delar av världen. I protokollen finns i varje ärende en koppling till handlingsplanen. De mål, som särskilt syns i årets arbete, är "Att kräva rättvisa och bekämpa straffrihet". Det kan handla om rättsprocesser gällande försvunna, dokumentation, rättshjälp och rehabilitering efter tortyr, att anmäla torterare, vittnesskydd med mera "Säkerhet och mänskliga rättigheter" är också ett viktigt område där människor fått skydd och hjälp på olika sätt. Projekt som handlat om att sprida kunskap om mänskliga rättigheter har fått ganska omfattande bidrag. Däremot är det förhållandevis få ärenden som klassats som "Kvinnors rättigheter". Men kvinnor finns med i andra kategorier, till exempel "Flyktingar och migranter". Fortfarande är det endast ett fåtal projekt som handlar om arbete mot dödsstraff. Fondstyrelsens målsättning att öka andelen ärenden i Afrika, Asien och Mellanöstern har delvis lyckats. Flest fall står Afrika för och Asien har ökat rejält. För övrigt är det ganska jämnt mellan Europa, Mellanöstern och Amerika.

Amnestyfondens ekonomi

Amnestyfondens ekonomi är god.

5. REKOMMENDATIONER

Vi anser att den nuvarande styrelsen har gjort ett mycket bra arbete under året och vi uppskattar särskilt deras arbete med demokratiutvecklingen, med utbildning i skolor och med gruppernas arbete. Grundat på det vi lagt fram ovan ger vi ändå några förslag till möjliga förbättringar.

- Att styrelsen i lite högre grad än nu tar huvudansvar för en större del av dagordningen vid sina möten.
- Att styrelsen inför nästkommande årsmöten i första hand ber distrikt och grupper i distrikt att ansvara för årsmöten och att sekretariatet sköter administrativa uppgifter i förhållande till årsmötena. En kravlista och en lista med tips från tidigare arrangemang kan hjälpa till att få formerna rätt men lokal variation bör uppskattas.
- Att styrelsemedlemmar tar ut ersättning för förlorad arbetsinkomst framför allt för förberedelser inför och efterarbete efter styrelsemöten. Det underlättar deltagandet i styrelsearbetet för människor som inte har fria yrken.
- Att styrelsen, i samarbete med andra liknande ideella organisationer, ber Vinnova, FAS eller annat forskningsråd om en ordentlig utredning i frågan om professionalitet kontra frivilliga insatser i moderna ideella föreningar.

Skummeslövsstrand, Linköping, Hudiksvall och Brännö i mars 2012 Svenska sektionens Granskningskommitté

Jan Nygren (sammankallande)
Åsa Fahlbeck
Öjar Janhager
Gill Widell, suppleant

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2012

STYRELSENS KOMMENTARER TILL GRANSKNINGSKOMMITTÉNS RAPPORT

Vi vill först tacka Granskningskommittén (GK) för deras rapport som vi funnit intressant och läsvärd. Samtidigt finns det en del saker i rapporten som vi inte tycker är helt korrekt beskrivna. För att undvika missförstånd bland årsmötesdeltagarna vill vi därför kommentera några delar i rapporten.

Förhållandet mellan styrelse och sekretariat

Angående relationen mellan styrelse och sekretariat tror vi att det kan vara på sin plats med ett förtydligande kring hur styrelsen jobbar. Sektionsstyrelsen är en strategiskt arbetande styrelse. Det innebär bland annat att de underlag som de anställda föredrar på styrelsemötena tillkommer på styrelsens uppdrag och initiativ, och i många fall dessutom har bollats mellan styrelse och sekretariat redan innan de behandlas på styrelsemötet. Styrelsen, genom ordförande, beslutar vad som ska finnas på dagordningen inför varje möte.

Mycket av styrelsens arbete sker också mellan mötena. Styrelsen styr på ett flertal olika sätt, bland annat i kontinuerlig dialog med generalsekreteraren och genom att hålla utvecklingssamtal och sätta mål för generalsekreterarens arbete. Det är inte vår uppfattning att styrelsens inflytande kan mätas i graden av oenighet, eller utifrån vem som föredrar vad, på styrelsemötena. Snarare tror vi att ett framgångsrikt ledarskap kräver att man kommer fram till en samsyn på stora delar av verksamheten, och detta görs också i löpande diskussion och dialog. Det är dock viktigt att nämna här att det aldrig finns några svartvita uppdelningar, utan har man en demokratiskt vald styrelse och anställda tjänstemän är det hela tiden en "gråzon" där det kan finnas olika syn på hur beslut ska fattas och vem som ska ha ansvar för vad. I en sund organisation med tydliga beslutsprocesser sker en löpande diskussion om hur beslut ska fattas och det är naturligt att det ibland finns olika uppfattningar. Detta är en fråga styrelsen har arbetat mycket med och där vi tycker att vi har en bra uppdelning idag.

I fråga om styrelsens yttranden på motioner till årsmötet så är det en uppgift som vi lägger ner mycket tid på. Vi i styrelsen vill ha en stark och medlemsstyrd organisation och därför är motionerna viktiga att hantera på ett bra sätt. Samtidigt är det viktigt för oss att reducera styrelsens operativa arbete, för att vi på så sätt ska kunna lägga vår tid på rätt saker. Därför tar vi hjälp av sekretariatet med att formulera ett första utkast på yttranden, vilket också har den fördelen att deras kompetens kan utnyttjas redan från början. Detta utkast är en utgångspunkt för diskussionen på styrelsemötet, där vi väger argument för och emot och resonerar kring hur vi ska ställa oss i sakfrågan. Därefter sker en rad, ofta omfattande, revideringar av utkastet och ordförande slutgodkänner alla svar innan de skickas ut inför årsmötet. De ställningstaganden och yttranden som presenteras för årsmötet är i allra högsta grad styrelsens egna!

Målet är att vi ska utforma, och därmed föredra, ännu färre underlag än vad vi gör idag. Om vi tvingas göra arbete som de anställda kan hjälpa oss med får vi mindre tid till det viktiga – besluten och den visionära och strategiska inriktningen. Ju mer operativ styrelsen är, desto svårare blir det också att få kunniga och erfarna personer att ställa upp till styrelsen, eftersom det blir för svårt att kombinera med familj och jobb. Det har redan inträffat att vi har haft intresserade kandidater som tackat nej till styrelseuppdrag för att de anser att det tar för mycket tid. Vad gäller yttranderätten har både medlemmar och anställda som är föredragande vid mötet självklart yttranderätt. För besökare på mötet – både medlemmar och anställda – är dock inte yttranderätten given, utan mötesord-

förande ansvarar för talarlista och beslutsprocess. Mötesordförandena brukar vara generösa med yttranderätten, men har också ansvar för att vi hinner med allt på dagordningen under den tid vi har till förfogande.

Kommentarer om 2.1.3 Sammanfattning

Granskningskommittén gör även en del uttalanden under punkt 2.1.3 Sammanfattning som styrelsen skulle vilja svara mer direkt på. Granskningskommittén skriver att: "Vi ser en allt tydligare trend inom sektionens styrelse och sekretariat att vilja arbeta som ett företag"

Styrelsen känner inte igen sig i den här vaga beskrivningen och förstår inte riktigt vad Granskningskommittén menar. Att styrelsen under de senaste åren har fokuserat mer på "styr- och kontrollsystem" är snarare en reflektion av att sektionen har växt väldigt kraftigt de senaste åren samtidigt som kraven från omvärlden har blivit allt tuffare. Vi är i allra högsta grad en gräsrotsorganisation och vill inte, och ska inte, arbeta som ett företag. Granskningskommittén skriver även att: "Under de senaste åren har mångfaldsstrategi och diskrimineringsombudsmän, riskanalys, kvalitetssäkring, whistle-blowing, med mera införts i sektionen. Vi frågar oss om dessa är verktyg som främjar medlemmarnas möjligheter att delta i organisationens aktiviteter eller om de ökar klyftor inom organisationen?"

Svenska sektionens arbete för mångfald och mot diskriminering upplever vi som väldigt viktigt för att skapa en mer öppen och inkluderande organisation. Detta är dessutom ett arbete där årsmötet varit både initiativtagare och pådrivare. Att arbeta systematiskt med risker är en självklarhet i en organisation av vår storlek och dessutom något vi måste redovisa i FRII:s kvalitetskod samt till den internationella rörelsen, vilket för övrigt gäller nästan alla de områden Granskningskommittén räknar upp. Vi tycker det är väldigt tråkigt att Granskningskommittén känner sig manade att ifrågasätta detta arbete.

I ett avsnitt om mål skriver Granskningskommittén: "Vi anser att det finns en tendens att framhäva medial synlighet, som utförs av professionella anställda, som effektivare för sektionens mål än det brevskrivande i tysthet som grupper och enskilda utför."

Att sätta mål är alltid en svår balansgång, men vi tycker i allra högsta grad att vår plan synliggör att grupperna är i fokus för vårt arbete. Faktum är att vi i verksamhetsplanen för 2012-13 har mer än 60 mål som rör grupperna, deras arbete och deras utveckling. En god synlighet i media, i såväl riksmidia som lokala media, är en viktig förutsättning för sektionens påverkans- och kampanjarbete. Detta är dessutom ett arbete som grupperna i allra högsta grad varit delaktiga i det senaste året! Sammanlagt var det 402 klipp med insändare och artiklar om gruppaktiviteter, jämfört med 219 året innan. Amnesty's 50-årsjubileum i maj och gruppernas brevskrivningsmaraton i december var riktiga topnoteringar i lokala medier, vilket också lyfts fram i såväl de rapporter sekretariatet lämnat till styrelsen inför styrelsemötena, liksom i de tertiärrapporter som lämnats till styrelsen under det gångna året.

Här vill vi gärna understryka att alla arbetar tillsammans för Amnesty, såväl anställda som medlemmar, och att alla är viktiga för att vi ska nå våra mål, oavsett vilken roll man har i organisationen. Vi förstår inte riktigt skrivningen om att de anställda skulle göra ett "alltför bra" arbete. Vi är stolta över att våra anställda bedriver ett kompetent och professionellt arbete, vilket bland annat består i att ge service och stöd till medlemmarna. Förhållandet mellan frivilligkrafter och anställda är som Granskningskommittén skriver, komplex, men samtidigt något som är grundförutsättningen för vårt arbete och därför ständigt diskuteras i styrelsen. Det är dessutom ett område där en hel del forskning redan bedrivs, och denna forskning har styrelsen regelbundet möjlighet att ta del av, bland annat genom Ideell Arena.

Avslutningsvis vill vi säga att för oss är det en självklarhet att medlemmarna är kärnan i organisationen. Vårt fokus ligger därför på att se till medlemmarnas möjlighet att påverka organisationens riktning och få sina röster hörda. Vi har tillsatt demokratiutredningen för att se hur detta ska kunna stärkas ytterligare.